KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 22.8.2005
COM(2005) 381 końcowy

2005/0158 (COD)
2005/0159 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

wprowadzającej uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez Republikę Czeską, Estonię, Cypr, Łotwę, Litwę, Węgry, Maltę, Polskę, Słowenię i Słowację niektórych dokumentów za równorzędne z wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem przez terytoria tych krajów

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJKIEGO I RADY

wprowadzającej uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez Państwa Członkowskie niektórych zezwoleń na pobyt wydanych przez Szwajcarię i Liechtenstein dla celów przejazdu tranzytem przez ich terytoria

(przedstawione przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. WSTĘP

Wzajemne uznawanie dokumentów podróży wydawanych przez inne Państwa Członkowskie jest jedną z podstawowych zasad realizowania obszaru bez granic wewnętrznych. Zasada ta ma na celu umożliwienie obywatelom krajów trzecich, posiadającym określone dokumenty wydane przez Państwo Członkowskie w pełni uczestniczące we wspólnym obszarze, wjazdu i/lub swobodnego przemieszczania się na tym obszarze bez konieczności spełniania żadnych dodatkowych wymogów. Wstępnym warunkiem skutecznej realizacji tej zasady jest wzajemne zaufanie partnerów w odniesieniu do zabezpieczenia dokumentów i odpowiedniej kontroli osób w oparciu o wspólne kryteria i procedury w celu uniknięcia jakiegokolwiek ryzyka związanego z mobilnością tej kategorii osób.

Obecny dorobek prawny Schengen ustanawia zasadę wzajemnego uznawania wizy jednolitej (art. 10 Konwencji wykonawczej z 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (zwanej dalej „Konwencją z Schengen")[1], potwierdzoną w art. 2 rozporządzenia WE nr 539/2001[2] stanowiącym, że wiza wydana przez Państwo Członkowskie obszaru Schengen zachowuje ważność również w przypadku przekraczania granic zewnętrznych innego Państwa obszaru Schengen w celu krótkiego pobytu lub tranzytu. Obecne przepisy dorobku Schengen (art. 18 i 21 Konwencji z Schengen) przewidują również system wzajemnego uznawania wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych wydanych przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen. System wzajemnego uznawania obejmuje cele przejazdu tranzytem (art. 18) i krótkiego pobytu (art. 21).

W przypadku nowych Państw Członkowskich, tzw. „dwufazowy proces wprowadzania w życie dorobku Schengen", określony w art. 3 Aktu Przystąpienia, w odniesieniu do przepisów wizowych zakłada, że pomimo obowiązku stosowania przepisów rozporządzenia WE 539/2001 od dnia przystąpienia, i co za tym idzie stosowania obowiązku wizowego wobec obywateli krajów trzecich wymienionych z załączniku 1 do omawianego rozporządzenia, państwa te nadal mają obowiązek wydawania wiz krajowych do dnia przyjęcia decyzji Rady zatwierdzającej ich pełną integrację z obszarem Schengen.

Definicja wizy Schengen określona w art. 2 rozporządzenia nr 539/2001 wyklucza możliwość uznania wizy krótkoterminowej wydanej przez Państwo Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen za równorzędą z wizą krajową wydaną przez inne Państwo Członkowskie nie w pełni zintegrowane ze wspólnym obszarem, na skutek czego to drugie Państwo Członkowskie nie może zatwierdzić przejazdu tranzytem oraz pobytu na swoim terytorium obywateli państw trzecich podlegających obowiązkowi wizowemu bez wymagania od nich wizy krajowej. Ponadto rozporządzenie nie przewiduje równorzędnego statusu zezwoleń na pobyt i wiz.

Co więcej, określone w dorobku Schengen zasady uznawania dotyczące przejazdu tranzytem i krótkiego pobytu nie mają zastosowania od dnia przystąpienia w stosunkach pomiędzy

---

[1] Dz.U. L 239 z 22.9.2000, str. 19.

[2] Rozporządzenie WE 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 81 z 21.3.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem WE nr 851/2005, Dz.U. L 141 z 04.06.2005, str. 3.

starymi i nowymi Państwami Członkowskimi. Od dnia przystąpienia nowe Państwa Członkowskie mają zatem obowiązek wydawania wiz krajowych na wjazd i przejazd tranzytem przez swoje terytorium obywatelom państw trzecich podlegającym obowiązkowi wizowemu na mocy rozporządzenia WE nr 539/2001, nawet jeżeli osoby te posiadają zezwolenie na pobyt lub wizę ważną na obszarze Schengen lub długoterminową wizę krajową wydaną przez państwo należące do obszaru Schengen.

Pomimo tego, że wszystkie przepisy dorobku Schengen dotyczące granic zewnętrznych, włącznie z art. 5 ust. 3 Konwencji z Schengen, zakwalifikowano do kategorii przepisów Schengen mających zastosowanie w nowych Państwach Członkowskich od dnia przystąpienia zarówno w stosunkach wzajemnych, jak i pomiędzy starymi i nowymi Państwami Członkowskimi[3], nie oznacza to *per se* systemu obowiązkowego wzajemnego uznawania zezwoleń na pobyt w przypadku przekraczania granic zewnętrznych, biorąc pod uwagę, że niezbędny podstawowy element takiego systemu wzajemnego uznawania, mianowicie wykaz odnośnych zezwoleń na pobyt określony w załączniku XI Wspólnego Podręcznika, został celowo i wyraźnie wykluczony z kategorii I (przepisy mające zastosowanie po dniu przystąpienia). Pozostaje to całkowicie w zgodzie z faktem, że wszystkie przepisy dorobku Schengen ustanawiające system wzajemnego uznawania dokumentów (wizy, zezwolenia na pobyt itp.) zakwalifikowano do kategorii II (przepisy mające zastosowanie od dnia określonego przez Radę). Artykuł 5 ust. 3 jedynie określa i ogranicza podlegające kontroli warunki dotyczące wjazdu.

Podobnie art. 5 ust. 1 określa warunki wjazdu obywateli państw trzecich objętych obowiązkiem wizowym, nie ustanawiając zasady wzajemnego uznawania wiz na pobyt krótkotrwały. Przepisy art. 5 ust. 1 opierają się na systemie obowiązkowego wzajemnego uznawania wiz na pobyt krótkotrwały określonym w art. 10 Konwencji z Schengen. Wspomniany art. 5 ust. 1, który ma również zastosowanie w nowych Państwach Członkowskich od dnia przystąpienia, nie zobowiązuje starych Państw Członkowskich obszaru Schengen do uznawania wiz wydanych przez nowe Państwa Członkowskie, podobnie jak nowe państwa nie są zobowiązane do uznawania wiz Schengen.

Ponadto art. 5 ust. 3 ma zastosowanie tylko do tych obywateli państw trzecich, którzy posiadają zezwolenie na pobyt i chcą przejechać tranzytem przez terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu powrotu do stałego miejsca zamieszkania; nie dotyczy on osób, które chcą przejechać tranzytem przez terytorium Państwa Członkowskiego w celu odbycia podróży z Państwa Członkowskiego stałego miejsca zamieszkania do państwa trzeciego. Ułatwienie przewidziane w art. 5 ust. 3 nie ma również zastosowania do posiadaczy wiz na pobyt krótkoterminowy. Przepis ten nie jest zatem odpowiednim rozwiązaniem większości przedstawionych wyżej problemów.

Przed przystąpieniem do Unii Europejskiej niektóre nowe Państwa Członkowskie, z uwagi na swoje położenie na głównych szlakach tranzytowych, uznawały w praktyce jednolite wizy krótkoterminowe, wizy na pobyt długotrwały i zezwolenia na pobyt wydawane przez państwa obszaru Schengen, za równorzędne z własnymi wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem i/lub pobytu krótkotrwałego. Wymienione dokumenty były uznawane na podstawie umów dwustronnych zawartych pomiędzy nowymi Państwami Członkowskimi i państwami

---

[3] Zgodnie z art. 5 ust. 3 „Jest uprawniony do tranzytu cudzoziemiec posiadający zezwolenie na pobyt (…) wydane przez jedną z Układających się Stron (…) z wyjątkiem wypadku, gdy figuruje on na krajowej liście osób niemających prawa do wjazdu Strony Układającej się, na której zewnętrznych granicach osoba ta się zgłasza.”

trzecimi lub na podstawie jednostronnych decyzji krajowych[4]. Nowe Państwa Członkowskie wskazały na trudności administracyjne, przed jakimi stanęły po przystąpieniu do Unii Europejskiej, kiedy zastąpiły dotychczasowe zasady uznawania nowym systemem, który zobowiązuje je do wydawania wiz krajowych dla celów tranzytu lub pobytu krótkotrwałego obywatelom państw trzecich posiadającym wizy Schengen, zezwolenia na pobyt lub krajowe wizy na pobyt długotrwały wydane przez państwo obszaru Schengen. Zwracają one w szczególności uwagę na dodatkowe obciążenie administracyjne ambasad i konsulatów w Państwach Członkowskich. Podkreśla się również, że osoby objęte tym systemem nie stanowią żadnego zagrożenia dla nowych Państw Członkowskich, ponieważ przed wydaniem wiz Schengen, zezwoleń na pobyt lub wiz krajowych państwa obszaru Schengen poddały je serii ścisłych kontroli.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi zasadami państwa obszaru Schengen nie mogą uznawać zezwoleń na pobyt wydanych przez państwa trzecie, takie jak Szwajcaria lub Liechtenstein, w celu tranzytu lub krótkiego pobytu na obszarze Schengen. Oznacza to, że obywatele państw trzecich posiadający zezwolenie na pobyt wydane przez Szwajcarię lub Liechtenstein i podlegający obowiązkowi wizowemu muszą wystąpić o wizę w przypadku przejazdu tranzytem przez obszar wspólny w drodze powrotnej do kraju swego pochodzenia. Biorąc pod uwagę znaczną mobilność sezonową (tj. w okresie wakacji letnich), konsulaty tych Państw Członkowskich w Szwajcarii i Liechtensteinie, które w związku ze swoim położeniem geograficznym są na nią szczególnie narażone czeka znaczne obciążenie administracyjne związane z terminowym wydawaniem wymaganych wiz we wspomnianym okresie. Według wyników badań szwajcarskiego Centralnego Rejestru Cudzoziemców z kwietnia 2003 r. wspomniany tranzyt sezonowy dotyczy 514 250 osób. Te same problemy dotyczą również przejazdu tranzytem posiadaczy zezwoleń na pobyt wydanych przez Liechtenstein, chociaż w mniejszym wymiarze[5].

Na mocy ustawy, która weszła w życie w lipcu 2000 r. władze szwajcarskie zwalniają obecnie z wymogu posiadania wizy posiadaczy zezwoleń na pobyt wydanych przez Państwo Członkowskie Unii Europejskiej. Jednostronne uznawanie przez Szwajcarię zezwoleń na

---

[4] Na przykład umowy dwustronne zawarte przez Polskę kolejno z Ukrainą, Białorusią i Rosją zawierają postanowienie, na mocy którego obywatele tych krajów posiadający wizę Schengen lub zezwolenie na pobyt mogą przejechać tranzytem przez terytorium Polski bez konieczności posiadania polskiej wizy tranzytowej. W przypadku Słowenii podstawą do uznania opisywanych dokumentów tranzytowych i na pobyt krótkoterminowy jest decyzja rządu oparta na nieformalnych umowach dwustronnych z Turcją, Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, Bośnią i Hercegowiną, Serbią i Czarnogórą oraz Rosją. Węgry podpisały umowy dwustronne z Serbią i Czarnogórą oraz Ukrainą zawierające podobne postanowienia.

[5] Po pierwszej rundzie rozmów na ten temat w odnośnych grupach roboczych Rady, Państwa Członkowskie usiłowały rozwiązać problem w ramach istniejących przepisów o wizach tranzytowych (Wspólne instrukcje konsularne pkt 1.2.1.2), wykorzystując możliwość wydawania wiz tranzytowych z długim okresem ważności (rok lub dwa lata) i umożliwiających wielokrotny przejazd tranzytowy. Powyższe ustalenia nie okazały się być jednak odpowiednim rozwiązaniem. Nie zostały one systematycznie i spójnie wprowadzone w życie przez zainteresowane Państwa Członkowskie, co ograniczyło ich wpływ na zmniejszenie ogólnej liczby wniosków o wizę. W praktyce osoby, których dotyczą omawiane kwestie przemieszczają się najczęściej raz do roku, a zatem wielokrotna wiza tranzytowa nie jest najodpowiedniejszym instrumentem ułatwiającym ich przemieszczanie się. Z powodu okresu ważności szwajcarskich zezwoleń na pobyt ograniczonego do jednego roku z możliwością przedłużenia, miejscowe konsulaty nie mogły wydawać wiz tranzytowych z dłuższym okresem ważności. W oparciu o zdobyte doświadczenie Państwa Członkowskie zajęły stanowisko popierające znalezienie długotrwałego rozwiązania omawianej kwestii, wziąwszy pod uwagę fakt, że osoby, których dotyczą ułatwienia, jako przebywające i pracujące legalnie w Szwajcarii i Liechtensteinie, nie stanowią zagrożenia.

pobyt wydawanych przez Państwa Członkowskie Unii Europejskiej za równorzędne z wizami krajowymi obejmuje cele tranzytu i krótkiego pobytu. W dalszej perspektywie kwestia uznawania szwajcarskich zezwoleń na pobyt zostanie rozwiązana poprzez Porozumienie podpisane w dniu 25 października 2004 r. z zamiarem stowarzyszenia Szwajcarii w stosowanie dorobku Schengen. Jednak podpisanie i późniejsza ratyfikacja Porozumienia nastąpi dopiero za jakiś czas. Ponadto niezbędna będzie ocena wszystkich koniecznych warunków wstępnych dotyczących wprowadzenia Porozumienia w życie, zanim Szwajcaria będzie mogła w pełni uczestniczyć w dorobku Schengen. W interesie Państw Członkowskich problem wymaga jednak szybkiego rozwiązania.

W sytuacji, gdy w prawodawstwie brak jest szczególnych przepisów dotyczących przedstawionych kwestii oraz w celu znalezienia niezbędnego Państwom Członkowskim odpowiedniego rozwiązania Komisja zbadała możliwość przyjęcia specjalnego systemu opartego na uznawaniu jednostronnym.

2. DWA WNIOSKI

W związku z opisaną wyżej sytuacją Komisja rozważyła potrzebę znalezienia odpowiedniego rozwiązania, które zapewniałoby wysoki poziom bezpieczeństwa, nie podważając jednocześnie podstawowych zasad obszaru Schengen i nie zakłócając jego działania.

Proponuje się zatem dwa następujące instrumenty:

W odniesieniu do nowych Państw Członkowskich: decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez nowe Państwa Członkowskie w okresie przejściowym niektórych dokumentów wydanych przez państwa obszaru Schengen, oraz przewidująca możliwość objęcia systemem uznawania również dokumentów wydanych przez inne nowe Państwo lub Państwa Członkowskie (*pkt 2.1*).

W związku z powyższym Komisja bierze pod uwagę:

- szczególne potrzeby nowych Państw Członkowskich w zakresie wiz w okresie przejściowym do czasu ich pełnej integracji z obszarem Schengen, kiedy będą miały do nich zastosowanie zasady wzajemnego uznawania przewidziane w dorobku Schengen;

- ścisłe kontrole, jakim poddawani są obywatele krajów trzecich przed otrzymaniem od właściwych władz Państw Członkowskich dokumentów obszaru Schengen lub krajowych;

- niski poziom ryzyka, jaki omawiana kategoria osób stanowi dla nowych Państw Członkowskich.

W odniesieniu do zezwoleń na pobyt wydawanych przez Szwajcarię i Liechtenstein: decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu niektórych zezwoleń na pobyt wydanych przez Szwajcarię i Liechtenstein za równorzędne z wizami wydanymi przez Państwa Członkowskie dla celu przejazdu tranzytem przez ich terytorium (*pkt 2.2*).

W celu określenia szczególnego systemu Komisja bierze pod uwagę:

- chroniczne trudności administracyjne konsulatów niektórych Państw Członkowskich w Szwajcarii i Liechtensteinie, związane z wydawaniem wiz obywatelom państw trzecich przebywającym i pracującym legalnie w tych krajach;

- niski poziom ryzyka, jaki z punktu widzenia Państw Członkowskich stanowi przejazd tranzytem przez ich terytorium posiadaczy zezwoleń na pobyt wydanych przez Szwajcarię i Liechtenstein.

2005/0158 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

wprowadzającej uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez Republikę Czeską, Estonię, Cypr, Łotwę, Litwę, Węgry, Maltę, Polskę, Słowenię i Słowację niektórych dokumentów za równorzędne z wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem przez terytoria tych krajów

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 62 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji[6],

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z art. 3 ust. 1 Aktu Przystąpienia z 2003 r. od Państw Członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r., wymaga się, aby od tego dnia nałożyły obowiązek wizowy na obywateli państw trzecich wymienionych w załączniku I do rozporządzenia Rady WE nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniającego państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu[7].

(2) Zgodnie z art. 3 ust. 2 Aktu Przystąpienia z 2003 r. przepisy dorobku Schengen dotyczące warunków i kryteriów wydawania jednolitych wiz krótkoterminowych oraz przepisy dotyczące wzajemnego uznawania wiz i równorzędnego statusu zezwoleń na pobyt i wiz są stosowane są w nowych Państwach Członkowskich dopiero po przyjęciu tak stanowiącej decyzji Rady. Przepisy te są jednak wiążące dla nowych Państw Członkowskich od dnia przystąpienia.

(3) W związku z tym nowe Państwa Członkowskie są zobowiązane do wydawania wiz krajowych na wjazd i przejazd tranzytem przez ich terytorium obywatelom państw trzecich posiadającym wizę jednolitą, wizę na pobyt długotrwały lub zezwolenie na pobyt wydane przez Państwo Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen, lub podobny dokument wydany przez inne nowe Państwa Członkowskie.

(4) Posiadacze dokumentów wydanych przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen i nowe Państwa Członkowskie nie stanowią żadnego ryzyka dla nowych Państw Członkowskich z uwagi na wszystkie niezbędne kontrole, jakim zostali poddani przez inne Państwa Członkowskie. Aby nie nakładać nieuzasadnionego, dodatkowego obciążenia administracyjnego na nowe

---

[6] Dz.U. C z […], […], str. […].

[7] Dz.U. L 81 z 21.3.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 851/2005 (Dz.U. L 141 z 04.06.2005, str. 3).

Państwa Członkowskie, należy przyjąć wspólne zasady upoważniające nowe Państwa Członkowskie do jednostronnego uznawania wspomnianych wyżej dokumentów za równorzędne z własnymi wizami krajowymi oraz do ustanowienia uproszczonego systemu kontroli osób na granicach zewnętrznych, opartego na jednostronnym uznawaniu równorzędnego statusu dokumentów.

(5) Wspólne zasady powinny mieć zastosowanie w okresie przejściowym do dnia określonego w decyzji Rady, o której mowa w art. 3 ust. 2 akapit pierwszy Aktu Przystąpienia z 2003 r.

(6) Uznanie dokumentu powinno ograniczać się do celów przejazdu tranzytem przez terytorium jednego lub kilku nowych Państw Członkowskich, bez szkody dla możliwości wydawania przez nowe Państwo Członkowskie wizy krajowej na pobyt krótkotrwały. Zgodnie z Aktem Przystąpienia z 2003 r. uczestnictwo we wspólnym systemie nie powinno być obowiązkowe ani nie powinno nakładać na nowe Państwa Członkowskie dodatkowych obowiązków.

(7) Wspólne zasady powinny być stosowane do jednolitych wiz krótkoterminowych, wiz na pobyt długoterminowy i zezwoleń na pobyt wydawanych przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen, jak również do wiz krótkoterminowych, długoterminowych i zezwoleń na pobyt wydawanych przez inne nowe Państwa Członkowskie.

(8) W zakresie, w jakim niniejsza decyzja ustanawia system jednostronnego uznawania wiz krajowych wydanych przez nowe Państwo Członkowskie i niektórych dokumentów wydanych przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen oraz podobnych dokumentów wydanych przez inne nowe Państwa Członkowskie, muszą zostać spełnione warunki dotyczące wjazdu określone w art. 5 ust. 1 Konwencji wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach[8] (zwanej dalej „Konwencją z Schengen"), z wyjątkiem określonych w art. 5 ust. 1 ust b).

(9) Ponieważ cel proponowanych działań, jakim jest wprowadzenie systemu jednostronnego uznawania stosowanego przez nowe Państwa Członkowskie, nie może zostać dostatecznie dobrze osiągnięty przez Państwa Członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary i skalę działań może być lepiej osiągnięty na szczeblu Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą subsydiarności określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z ustanowioną w tym artykule zasadą proporcjonalności, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia zamierzonego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ

Artykuł 1

Niniejsza decyzja wprowadza uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na umożliwieniu Republice Czeskiej, Estonii, Cyprowi, Łotwie, Litwie, Węgrom, Malcie, Polsce, Słowenii i Słowacji (zwanym dalej nowymi Państwami Członkowskimi) jednostronnego uznawania za równorzędne z wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem niektórych dokumentów wydawanych przez Państwa Członkowskie w pełni

[8] Dz.U. L 239 z 22.9.2000, str. 19.

wprowadzające w życie dorobek Schengen oraz dokumentów wydawanych przez inne nowe Państwa Członkowskie obywatelom państw trzecich podlegającym obowiązkowi wizowemu na mocy rozporządzenia WE 539/2001.

Artykuł 2

1. Następujące dokumenty wydane przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen mogą być uznane przez nowe Państwo Członkowskie za równorzędne z wizą krajową dla celów przejazdu tranzytem, bez względu na narodowość posiadacza:

(i) „wiza jednolita" określona w art. 10 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen;

(ii) „wiza na pobyt długotrwały" określona w art. 18 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen;

(iii) „zezwolenie na pobyt" objęte załącznikiem IV Wspólnych instrukcji konsularnych.

2. Jeżeli nowe Państwo Członkowskie podejmie decyzję o stosowaniu niniejszej decyzji, tym samym uznaje ono wszystkie dokumenty, o których mowa w ust. 2, wydawane przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen, niezależnie od Państwa wydającego dokument.

Artykuł 3

Nowe Państwo Członkowskie stosujące art. 2 może ponadto uznawać krajowe wizy krótkoterminowe, długoterminowe oraz zezwolenia na pobyt wydane przez jedno lub kilka nowych Państw Członkowskich za równorzędne z własnymi wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem.

Wykaz dokumentów wydawanych przez nowe Państwa Członkowskie, które mogą być uznawane na mocy niniejszej decyzji, znajduje się w Załączniku.

Artykuł 4

Państwa Członkowskie mogą uznać omawiane dokumenty za równorzędne z własną wizą krajową dla celów przejazdu tranzytem tylko wówczas, gdy okres tranzytu obywatela państwa trzeciego przez terytorium nowego Państwa Członkowskiego lub nowych Państw Członkowskich nie przekracza pięciu dni.

Okres ważności dokumentów, o których mowa w art. 2 i 3 obejmuje okres tranzytu.

Wiza jednolita zezwalająca na jeden wjazd wykorzystana przy wjeździe na terytorium Państwa Członkowskiego w pełni wprowadzającego w życie dorobek Schengen zachowuje ważność podczas podróży powrotnej jej posiadacza tranzytem przez terytorium tego samego nowego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 5

W terminie 10 dni roboczych od dnia wejścia w życie niniejszej decyzji nowe Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o swojej decyzji dotyczącej stosowania niniejszej decyzji.

Komisja publikuje informacje przekazane przez nowe Państwa Członkowskie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsza decyzja stosuje się do dnia określonego przez Radę w decyzji przyjętej na mocy art. 3 ust. 2 Aktu Przystąpienia z 2003 r.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii.i Słowacji.

Sporządzono w Brukseli, dnia […] r.

W imieniu Parlamentu
Przewodniczący

Europejskiego W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Wykaz dokumentów wydawanych przez nowe Państwa Członkowskie

REPUBLIKA CZESKA

Wizy

- **Vízum k pobytu do 90 dnů** – (*wiza na pobyt krótkoterminowy*)
- **Vízum za účelem převzetí povolení k pobytu VR** – (*wiza wydana w celu odebrania zezwolenia na pobyt)*
- **Vízum k pobytu nad 90 dnů** – (*wiza na pobyt długoterminowy*)
- **Diplomatické vízum** – (*wiza dyplomatyczna*)
- **Zvláštní vízum** – (*wiza specjalna*)
- **Vízum za účelem strpění VS** – (*wiza zawierająca specjalną zgodę na pobyt*)
- **Vstupní vízum VV** – (*wiza wjazdowa)*
- **Vízum za účelem dočasné ochrany VG** – (*wiza dla celów tymczasowej ochrony*)

Zezwolenia na pobyt

- **Prukaz o povoleki k pobytu pro statniko prislusnika** (*zezwolenie na pobyt dla obcokrajowców*)[9]
  - Zezwolenie na pobyt długotrwały (ważne do dnia wygaśnięcia, maksymalnie 1 rok, z możliwością przedłużenia)
  - Zezwolenie na pobyt stały (Wydawane obcokrajowcom przebywającym na terytorium Republiki Czeskiej przez okres dłuższy niż 10 lat. Kryterium czasowe nie ma zastosowania, jeżeli obcokrajowiec jest członkiem najbliższej rodziny obywatela czeskiego (jednoczenie rodziny) lub jeżeli przebywał na terytorium Republiki Czeskiej przez okres dłuższy niż 8 lat i spełnione są dodatkowe warunki określone w przepisach prawnych (par. 66 czeskiej Ustawy o cudzoziemcach nr 326/1999 Col.).

[9] Jeden rodzaj dokumentu dla wszystkich przypadków, z okresem ważności wskazanym na naklejce.

CYPR

Wizy

– **Wizy lotniskowe**

– **Wizy tranzytowe**

– **Wizy podróżne** (wizy jednokrotnego, dwukrotnego i wielokrotnego wjazdu)

Zezwolenia na pobyt

– **Tymczasowe zezwolenie na pobyt** (praca, odwiedziny, studia)

– **Zezwolenie na wjazd** (praca, studia)

– **Zezwolenie imigracyjne** (zezwolenie na pobyt)

REPUBLIKA ŁOTEWSKA

Wizy

– **Latvijas vīza - Kategorija C** (*wiza na pobyt krótkoterminowy*)

– **Latvijas vīza - Kategorija D** (*wiza na pobyt długoterminowy*)

Zezwolenia na pobyt

– **Pastāvīgās uzturēšanās atļauja** (zezwolenie na pobyt stały)[10]

– **Termiņuzturēšanās atļauja** (zezwolenie na pobyt tymczasowy; okres ważności od 6 miesięcy do 10 lat)

– **Uzturēšanās atļauja** (zezwolenie na pobyt)[11]

  – **Termiņa** (zezwolenie na pobyt tymczasowy; okres ważności od 6 miesięcy do 10 lat).

  – **Atļaujas veids – pastāvīgās** (zezwolenie na pobyt stały)

[10] Wydane przed dniem 1 maja 2004 r.

[11] Wydane po dniu 1 maja 2004 r.

REPUBLIKA LITEWSKA

Wizy

– **Trumpalaikė viza** (*wiza na pobyt krótkoterminowy*)

– **Ilgalaikė viza** (*wiza na pobyt długoterminowy*)

Zezwolenia na pobyt

– **Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje** (zezwolenie na pobyt tymczasowy; okres ważności od 1 roku do 5 lat).

– **Leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje** (zezwolenie na pobyt stały)

WĘGRY

Wizy

– **Rövid időtartamú beutazóvízum** (*wiza na pobyt krótkoterminowy*)

– **Tartózkodási vízum** (*wiza na pobyt długoterminowy*)

Zezwolenia na pobyt

– **Tartózkodási engedély** (zezwolenie na pobyt; okres ważności od 1 roku do 4 lat, z możliwością przedłużenia).

– **Letelepedési engedély** (zezwolenie na osiedlenie się; upoważnia posiadacza do przebywania na terytorium Węgier przez czas nieokreślony; okres ważności dokumentu 5 lat)

– **Bevándorlási engedély** (zezwolenie imigracyjne)[12]

MALTA

Wizy

– **Wizy lotniskowe**

– **Wizy tranzytowe** (do 5 dni)

– **Wizy na pobyt krótkoterminowy lub wizy podróżne** (wizy jednokrotnego lub wielokrotnego wjazdu)

– **Wizy na pobyt długoterminowy** (*upoważniają obywateli państw trzecich chcących wjechać na terytorium Malty w celu innym niż imigracja do wizyty dłuższej niż 90 dni*)

– **Wizy grupowe** (do 30 dni)

POLSKA

[12] To pozwolenie wydane po dniu 1 stycznia 2002 r. nie jest już ważne, jednakże pozwolenia wydane wcześniej są w dalszym ciągu ważne. Cudzoziemcy ci posiadają dokumenty tożsamości.

Wizy

- **Wiza wjazdowa** (wiza wjazdowa; pobyt zazwyczaj do 2 tygodni; okres ważności do 1 roku)
- **Wiza pobytowa krótkoterminowa** (wiza na pobyt krótkoterminowy; pobyt do 3 miesięcy; okres ważności do 5 lat, ale najczęściej wydawana na okres 1 roku)
- **Wiza pobytowa długoterminowa** (wiza na pobyt długoterminowy; pobyt do 1 roku; okres ważności do 5 lat, ale najczęściej wydawana na okres 1 roku)
- **Wiza dyplomatyczna** (wiza dyplomatyczna; pobyt do 3 miesięcy w okresie 6 miesięcy; okres ważności do 5 lat, ale najczęściej wydawana na okres 6 miesięcy)
- **Wiza służbowa** (wiza służbowa; pobyt do 3 miesięcy w okresie 6 miesięcy; okres ważności do 5 lat, ale najczęściej wydawana na okres 6 miesięcy)
- **Wiza kurierska** (dyplomatyczna wiza kurierska; okres ważności do 6 miesięcy)

Zezwolenia na pobyt

- **Karta pobytu** (karta stałego pobytu, seria PL; wydawana od 1 lipca 2001 r., okres ważności do 10 lat; wydawana cudzoziemcom, którzy otrzymali zezwolenie na pobyt tymczasowy, zezwolenie na pobyt stały, status uchodźcy lub zgodę na pobyt tolerowany)
- **Karta stałego pobytu** (karta stałego pobytu, seria XS; wydawana przed 30 czerwca 2001 r. cudzoziemcom, którzy otrzymali zezwolenie na pobyt stały; okres ważności 10 lat; termin ważności ostatniej wydanej karty upływa 29 czerwca 2011 r.)
- **Legitymacja dyplomatyczna** (karta dyplomatyczna (beżowa), wydawana akredytowanym ambasadorom oraz personelowi misji dyplomatycznych)
- **Legitymacja konsularna** (zielona) (karta konsularna (zielona), wydawana szefom jednostek konsularnych oraz członkom personelu konsularnego)
- **Legitymacja służbowa** (legitymacja służbowa wydawana członkom personelu administracyjnego, technicznego i usługowego misji dyplomatycznych)

SŁOWENIA

Wizy

– **Vizum za vstop** (*wiza wjazdowa*)

  – **Vizum za kratkoročno bivanje C** – *(wiza na pobyt krótkoterminowy)*

  – **Vizum za daljše bivanje D** – *(wiza na pobyt długoterminowy)*

Zezwolenia na pobyt

– **Dovoljenje za stalno prebivanje** (*zezwolenie na pobyt stały*)

– **Dovoljenje za začasno prebivanje** (*zezwolenie na pobyt tymczasowyt; okres ważności maksymalnie 1 rok, o ile słoweńska Ustawa o cudzoziemcach nie stanowi inaczej)*

REPUBLIKA SŁOWACKA

Wizy

– **Krátkodobé vízum** (*wiza na pobyt krótkoterminowy*)

– **Dlhodobé vízum** (*wiza na pobyt długoterminowy*)

Zezwolenia na pobyt

– **Prechodný pobyt** (zezwolenie na pobyt tymczasowy wydawane obcokrajowcom przebywającym na terytorium Republiki Słowackiej; okres ważności maksymalnie 1 rok, możliwość przedłużenia na maksimum 5 lat)

– **Trvalý pobyt** (zezwolenie na pobyt stały początkowo ważne na okres 3 lat, następnie bez ograniczeń)

2005/0159 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJKIEGO I RADY

wprowadzającej uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez Państwa Członkowskie niektórych zezwoleń na pobyt wydanych przez Szwajcarię i Liechtenstein dla celów przejazdu tranzytem przez ich terytoria

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 62 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji[13],

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 21 Konwencji wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach[14] (zwanej dalej „Konwencją z Schengen") przewiduje wzajemne uznawanie pozwoleń na pobyt wydawanych przez Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen za równorzędne z wizami jednolitymi.

(2) Obowiązujące przepisy wspólnotowe nie przewidują jednak uproszczonego systemu kontroli osób na granicach zewnętrznych, na mocy którego zezwolenia na pobyt wydawane przez państwa trzecie byłyby uznawane za równorzędne z wizami jednolitymi dla celów przejazdu tranzytem lub krótkotrwałego pobytu na wspólnym terytorium.

(3) Obywatele państw trzecich, którzy posiadają zezwolenie na pobyt wydane przez Szwajcarię i którzy podlegają obowiązkowi wizowemu zgodnie z rozporządzeniem Rady WE nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu[15], mają obowiązek wystąpić o wizę w przypadku przejazdu tranzytem przez obszar wspólny w drodze powrotnej do kraju swego pochodzenia. W związku z powyższym konsulaty Państw Członkowskich w Szwajcarii są zmuszone rozpatrywać ogromną liczbę wniosków o wizę składanych przez obywateli państw trzecich. Podobne trudności występują w odniesieniu do wniosków o wizę składanych przez posiadaczy zezwoleń na pobyt wydanych przez Liechtenstein.

---

13 Dz.U. C […] z […], str. […].

14 Dz.U. L 239 z 22.9.2000, str. 19

15 Dz.U. L 81 z 21.3.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 851/2005 (Dz.U. L 141 z 04.06.2005, str. 3)

(4) W następstwie dwustopniowego wprowadzania w życie dorobku Schengen nowe Państwa Członkowskie, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r., mają obowiązek od dnia przystąpienia wydawać wizy krajowe obywatelom państw trzecich posiadającym zezwolenia na pobyt wydane przez Szwajcarię lub Liechtenstein, którzy podlegają obowiązkowi wizowemu zgodnie z rozporządzeniem Rady WE nr 539/2001. Niektóre z nowych Państw Członkowskich wyraziły obawy związane z wynikającym stąd dodatkowym obciążeniem administracyjnym ich konsulatów w Szwajcarii i Liechtensteinie.

(5) Nie wydaje się konieczne, aby Państwa Członkowskie musiały wymagać wizy od tej kategorii osób, ponieważ stanowią one niewielkie ryzyko imigracyjne dla Państw Członkowskich.

(6) W celu rozwiązania wspomnianej trudnej sytuacji dotyczącej mieszczących się w Szwajcarii i Liechtensteinie konsulatów Państw Członkowskich w pełni wprowadzających w życie dorobek Schengen oraz nowych Państw Członkowskich, należy wprowadzić uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu niektórych zezwoleń na pobyt wydanych przez władze Szwajcarii i Liechtensteinu za równorzędne z wizami jednolitymi i krajowymi.

(7) Uznanie dokumentu powinno ograniczać się do celów przejazdu tranzytem, bez szkody dla możliwości wydania przez Państwo Członkowskie wizy na pobyt krótkotrwały.

(8) Stosowanie systemu uznawania dokumentów powinno być obowiązkowe dla Państw Członkowskich w pełni wprowadzających w życie dorobek Schengen i dobrowolne dla nowych Państw Członkowskich, które stosują decyzję … w okresie przejściowym do dnia określonego przez Radę zgodnie z art. 3 ust. 2 akapit pierwszy Aktu Przystąpienia z 2003 r.

(9) W zakresie, w jakim niniejsza decyzja ustanawia system równorzędnego statusu wiz tranzytowych i zezwoleń na pobyt wydawanych przez Szwajcarię i Liechtenstein, muszą zostać spełnione warunki dotyczące wjazdu określone w art. 5 ust. 1 Konwencji z Schengen, z wyjątkiem określonych w art. 5 ust. 1 lit. b).

(10) Ponieważ cel proponowanych działań bezpośrednio dotyczy dorobku prawnego Wspólnoty w sprawie wiz i nie może zostać dostatecznie dobrze osiągnięty przez same Państwa Członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary i skalę działań może być lepiej osiągnięty na szczeblu Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą subsydiarności określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z ustanowioną w tym artykule zasadą proporcjonalności, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia zamierzonego celu.

(11) W odniesieniu do Republiki Islandii oraz Królestwa Norwegii niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, tym samym pozostając w obszarze określonym w art. 1 lit. a) decyzji Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen[16].

---

[16] Dz.U. L 176, z 10.7.1999, str. 31.

(12) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji przez Radę i w związku z tym nie jest nią związana ani nie podlega jej stosowaniu. Ponieważ jednak niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie dorobku Schengen w rozumieniu przepisów tytułu IV części trzeciej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zgodnie z art. 5 wspomnianego Protokołu Dania w terminie sześciu miesięcy od dnia przyjęcia niniejszej decyzji przez Radę podejmuje decyzję o ewentualnym wprowadzeniu niniejszego instrumentu do własnego prawa krajowego.

(13) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w którym Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy zgodnie z art. 4 i 5 Protokołu włączającego dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w związku z czym Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w przyjmowaniu niniejszej decyzji, nie jest nią związane ani nie podlega jej stosowaniu.

(14) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w którym Irlandia nie uczestniczy zgodnie z art. 4 i 5 Protokołu włączającego dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w związku z czym Irlandia nie uczestniczy w przyjmowaniu niniejszej decyzji, nie jest nią związana ani nie podlega jej stosowaniu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ

Artykuł 1

Niniejsza decyzja ustanawia uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez Państwa Członkowskie zezwoleń na pobyt wydanych przez Szwajcarię i Liechtenstein obywatelom państw trzecich podlegającym obowiązkowi wizowemu na mocy rozporządzenia WE 539/2001 za równorzędne z wizami jednolitymi lub wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem.

Artykuł 2

Państwa Członkowskie w pełni wprowadzające w życie dorobek Schengen jednostronnie uznają wymienione w Załączniku zezwolenia na pobyt wydane przez Szwajcarię i Liechtenstein.

Nowe Państwa Członkowskie, które stosują decyzję …, wprowadzającą uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych, oparty na jednostronnym uznawaniu przez Republikę Czeską, Estonię, Cypr, Łotwę, Litwę, Węgry, Maltę, Polskę, Słowenię i Słowację niektórych dokumentów za równorzędne z wizami krajowymi dla celów przejazdu tranzytem przez ich terytoria, mogą jednostronnie uznawać zezwolenia na pobyt wymienione w Załączniku do niniejszej decyzji za równorzędne z własnymi krajowymi wizami tranzytowymi do dnia określonego przez Radę zgodnie z art. 3 ust. 2 Aktu Przystąpienia z 2003 r.

Artykuł 3

Okres przejazdu tranzytem obywatela państwa trzeciego przez terytorium Państwa Członkowskiego lub Państw Członkowskich nie przekracza pięciu dni.

Okres ważności dokumentów wymienionych w Załączniku musi obejmować okres tranzytu.

Artykuł 4

W terminie 10 dni roboczych od dnia wejścia w życie niniejszej decyzji nowe Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o swojej decyzji dotyczącej stosowania niniejszej decyzji. Komisja publikuje informacje przekazane przez nowe Państwa Członkowskie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK 1

Wykaz zezwoleń na pobyt wydawanych przez Konfederację Szwajcarską i Liechtenstein, o których mowa w art. 2

A. ZEZWOLENIA NA POBYT WYDAWANE PRZEZ SZWAJCARIĘ

– Ausländerausweis B / Livret pour étrangers B / Libretto per stranieri B / Legitimaziun d'esters B

(zezwolenie na pobyt tymczasowy typu B, wydawane w trzech lub czterech wersjach językowych)

(szare)

– Ausländerausweis C / Livret pour étrangers C / Libretto per stranieri C

(zezwolenie na pobyt stały typu C) (zielone)

– Ausländerausweis Ci / Livret pour étrangers Ci / Libretto per stranieri Ci

(zezwolenie na pobyt typu Ci dla członków rodzin urzędników pracujących w organizacjach międzyrządowych i przedstawicielstwach zagranicznych na terytorium Federacji Szwajcarskiej; dotyczy podróżującego wspólnie partnera i dzieci w wieku poniżej 21 lat) (czerwone)

B. ZEZWOLENIA NA POBYT WYDAWANE PRZEZ LIECHTENSTEIN

– Jahresaufenthaltsbewilligung (zezwolenie na pobyt tymczasowy)

– Niederlassungs bewilligung (zezwolenie na osiedlenie się; okres ważności nieograniczony).

GENERAL ANNEX

1. LEGAL ANALYSIS:

1.1 EP and Council Decision introducing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, Slovakia of certain documents as equivalent to their national visas for the purposes of transit through their territories.

The proposed Decision is based on Article 62(2) of the Treaty establishing the European Community and is addressed to the new Member States. According to Article 62 (2), the Community can adopt measures on the crossing of the external borders of the Member States: first of all (point 2a), measures establishing "standards and procedures to be followed by Member States in carrying out checks on persons at such borders"; these measures deal in particular with the conditions for entry in view of a short stay in or transit through the area without internal borders; secondly (point 2b), measures on rules on visas for intended stays of no more than three months – including transit – in the Schengen area, i.e. on the prior authorisation required or not for crossing the external borders.

Article 62 (2) (a) deals with the procedures for the carrying out of checks on persons crossing the external borders. This includes the control on required visas and authorisations; Article 62 (2) (b) deals with the matter of the uniform visa. One of the basic principles underlying the creation of an area without internal borders is that an authorisation given by one Member State being part of this area is also valid for crossing the external borders of the other Member States that are part of that area without internal borders. In an area without internal frontiers, such a mutual recognition of visa is compulsory. This is also true for the principle of the equivalence between a residence permit issued by another Member State and a visa issued by national authorities.

As long as some Member States are applying the Schengen provisions on the crossing of external borders (point 2a) and on the visa lists (point 2b(i)), without being part of the area without internal borders, the compulsory mutual recognition cannot be imposed. However, it can be envisaged that a simplified regime can be established as regards the controls by the new Member States on certain persons crossing the external borders. This is the case as regards those third country nationals who hold visas and residence permits issued by Schengen Member States or another new Member State. These third country nationals having gone through strict screening either by a Schengen Member State or by another new Member State are not considered to present a threat to public policy or to represent a risk of illegal immigration. This being so, Member States not yet participating in the area without internal borders should be allowed to unilaterally recognise visa and residence permits issued by Schengen states or by another new Member State. -

The regime will thus allow new Member States to simplify the control at the external borders by unilaterally recognising certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis as well as similar national documents issued by other new Member States. The regime will be applicable till the end of the transitory period and the full participation of the new Member States in the area without internal borders, date from which the mutual recognition of such documents becomes compulsory.

The recognition regime would be limited to the purpose of transit through the territory of new Member States. Such a limitation is necessary in order to avoid any risk of confusion or bad

implementation of the current Schengen rules on visa which define the state responsible for a visa application (it is the State in whose territory is located the main destination of the visit or the State of the first entry). In fact, the correct implementation of the Schengen rules regarding the State responsible for issuing a visa could be challenged if, on the basis of a visa issued by a Schengen State, a third country national was authorized to enter the territory of a new Member State for a short stay of up to 90 days.

The documents selected for the recognition regime are:

- the uniform visa issued by a Schengen State in compliance with the common rules laid down in the Common Consular instructions (transit, short term or travel, group visa);

- national long stay visas issued by a Schengen State according to their national legislation;

- residence permits issued by a Schengen State and which are included in Annex IV of the Common Consular Instructions which lists the documents entitling their holders to enter the Schengen area without a visa ;

- the national short term and long term visas as well as the residence permits issued by another new Member State.

Taking into account the existing rules on transit visas in the Common Consular Instructions as well as the geographical situation of new Member States, the duration of the transit period may not exceed five days. The introduction of a unilateral recognition regime by a Community instrument would not impose any new obligations to new Member States in addition to those listed in the 2003 Act of Accession and would thus not constitute a derogation from the 2003 Act of Accession. The purpose of the proposed rules is to allow unilateral recognition of certain documents (issued by Member States fully implementing the Schengen acquis or new Member States) by new Member States keen to avoid administrative difficulties that would accompany the issue of national visas for third country nationals, holders of such documents. The proposed regime will be implemented on an optional basis: new Member States have the possibility either to implement the new instrument or to continue issuing national visas as required by the Accession Act.

Should they opt for the implementation of the common regime, new Member States will have to accept all documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis, thus avoiding any distinction as regards the issuing Authority. The extension of the recognition rules to the documents issued by other new Member States is possible for new Member States participating in the unilateral recognition regime of Schengen documents.

New Member States have to communicate their decision to the Commission. The Commission will publish this information and ensure in this way that the whole system is transparent. A new Member State could nevertheless refuse entry to third country nationals whose names are on its national list of alerts.

The proposed system is limited to the transit purpose. Thus, it is not aimed at replacing the issuing of national visas by new Member States for short stay. Consequently, in compliance with the existing rules, new Member States have the possibility to issue multi-entry national visas for short stay which could be valid for one or more years in order to facilitate the mobility of third country nationals, holders of Schengen documents, who need to travel frequently to a new Member State.

This instrument will be adopted by co-decision.

1.2. EP and Council Decision establishing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by the Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein for the purpose of transit through their territory.

The Decision proposed is based on Article 62(2) (a) of the Treaty establishing the European Community. As stated above, Article 62 (2) (a) deals with measures establishing "standards and procedures to be followed by Member States in carrying out checks on persons at such borders. The introduction of a simplified regime for the control of persons at the external borders is based on the compulsory unilateral recognition of residence permits issued by a third country as a valid authorisation to cross the external borders of the Member States. Again as regards a third country national who is in possession of a resident permit from Switzerland or Liechtenstein, it is to be considered that such a person would not be a threat to public policy or would not represent a risk of illegal immigration.

The proposed Decision thus foreseeing the establishment of a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition regime by Member States fully participating in the common area and by new Member States for which the Schengen acquis is legally binding upon accession. The recognition is limited to the transit purpose. The implementation of the recognition regime is mandatory for Member States fully participating in the common area. For new Member States participating in the EP and Council Decision allowing the unilateral recognition by them of documents issued by Schengen States and other new Member States as equivalent to national visa for the transit purpose, the implementation of the present instrument is optional during the transitory period till the date to be decided by the Council for their full integration into the Schengen area. This distinction is necessary in order to avoid imposing upon new Member States additional obligations during this period.

Prior to their full integration within the common area, new Member States have the possibility to decide whether they will participate in the recognition regime and they have to notify their decision to the European Commission. The Commission will ensure the publication of the relevant information. The recognition regime will be applicable to all third country nationals, submitted to a visa obligation according to Annex 1 of Regulation 539/2001, who are holders of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein. A list of these documents is annexed to the Decision. The system proposed does not in any way affect the rules of the Schengen acquis as regards procedures and verifications required for crossing the external borders.

As the proposed system is limited to transit, it does not affect the possibility of Member States to issue multi-entry visas for short stay, valid for one or more years in order to facilitate the mobility of third country nationals, holders of residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein.

Pursuant to Council Decision (EC) 2004/927 this instrument will be adopted by co-decision.

2. SUBSIDIARITY AND PROPORTIONALITY

Article 5 of the EC Treaty provides that "action by the Community shall not go beyond what is necessary to achieve the objectives of this Treaty". Action taken by the Community must be the simplest form of action possible that enables the proposal to attain its objective and to be implemented as efficiently as possible. In this spirit the proposed legal instruments chosen to establish common principles for the introduction of a unilateral recognition regime are:

- A Decision allowing new Member States to recognise unilaterally certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis as well as similar national documents issued by other new Member States during the transitory period till the full integration of new Member States into the common area. Participation in the regime is optional.

- A Decision on the unilateral recognition by Member States of the certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to visa for the transit purpose. The aim is to facilitate transit via the territory of the Member States by forgoing the need for transit visas for the holders of such residence permits issued by these two countries. The proposed regime is mandatory for Member States fully implementing the Schengen acquis. Participation in the recognition regime is optional for new Member States during the transitory period till the date of their full integration into the common area, date from which the recognition regime becomes compulsory.

The objective pursued by the above mentioned proposals, that is the introduction on a temporary basis of common rules on unilateral recognition of certain documents by new Member States as well as the introduction of a common regime for unilateral recognition by Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein, can only be attained through action at the Community level, as no Member State would have the possibility to adopt purely national measures achieving the desired effect.

The Community action has opted for measures that would allow the proposal to attain its objective and be implemented as efficiently as possible. In this spirit, two different legal instruments have been chosen taking into account the objectives foreseen. For the first proposal, an EP and Council Decision is the appropriate legal instrument for the optional implementation by new Member States of common unilateral recognition rules which constitute a temporary derogation of the existing rules for mutual recognition. For the second proposal, an EP and Council Decision is chosen in view of the fact that the proposed provisions foresee the setting up of a permanent regime of derogation from the current mutual recognition rules, allowing the unilateral recognition by all Member States fully implementing the Schengen acquis of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein.

3. CONSEQUENCES IN RELATION TO THE VARIOUS PROTOCOLS ANNEXED TO THE TREATY

The first proposed EP and Council Decision is addressed exclusively to new Member States introducing a specific transitory regime allowing them to unilaterally recognise certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis and similar documents issued by other new Member State(s). The proposed Decision is optional and would be applicable by a new Member State till the date to be decided by the Council in compliance with Article 3 paragraph 2 of the 2003 Act of Accession. By its own nature, the regime established by this proposal can not imply the variable situation as laid down by the protocols on the position of the United Kingdom, Ireland and Denmark.

The proposed EP and Council Decision concerning the unilateral recognition by Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to the transit visa falls within Title IV of the Treaty and is therefore affected by the "variable geometry" arising from the Protocols on the positions of the United Kingdom, Ireland and Denmark. The proposal for a Decision builds upon the Schengen *acquis*. Consideration must therefore be given to certain consequences arising from the various Protocols:

United Kingdom and Ireland

Pursuant to Articles 4 and 5 of the Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union, Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, which are not bound by the Schengen *acquis*, "may at any time request to take part in some or all of the provisions of the *acquis*". The proposal for a Decision constitutes a development of a part of the Schengen *acquis*, in which the United Kingdom and Ireland do not take part, in accordance with Council Decision 2000/365/EC of 29 May 2000 concerning the request of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and Council Decision 2002/192/EC of 28 February 2002 concerning Ireland's request to take part in some of the provisions of the Schengen *acquis*. The United Kingdom and Ireland are therefore not taking part in its adoption and are not bound by it or subject to its application.

Denmark

Under the Protocol on the position of Denmark annexed to the EC Treaty, Denmark does not take part in the adoption by the Council of measures pursuant to Title IV of the EC Treaty, with the exception of "measures determining the third countries whose nationals must be in possession of a visa when crossing the external borders of the Member States" or "measures relating to a uniform format for visas" (former Article 100c). Where, however, as in this case, the proposals constitute a development of the Schengen *acquis*, Article 5 of the Protocol states that, "Denmark shall decide within a period of six months after the Council has decided on a proposal or initiative to build upon the Schengen *acquis* under the provisions of Title IV of the Treaty establishing the European Community, whether it will implement this decision in its national law".

Norway and Iceland

Pursuant to the first paragraph of Article 6 of the Protocol integrating the Schengen *acquis*, an Agreement was signed on 18 May 1999 between the Council, Norway and Iceland in order to associate these two countries with the implementation, application and development of the Schengen *acquis*.[17] Article 1 of this Agreement states that Norway and Iceland are associated

[17] OJ L 176, 10.7.99, p. 35.

with the activities of the EC and the EU in the fields covered by the provisions referred to in Annexes A (provisions of the Schengen *acquis*) and B (provisions of European Community acts which have replaced corresponding provisions of — or were adopted pursuant to — the Schengen Convention) to the Agreement, and their further development. Under Article 2 of the Agreement, Norway and Iceland implement and apply the provisions of all acts or measures taken by the European Union amending or building upon the integrated Schengen *acquis* (Annexes A and B).

The present proposal builds upon the Schengen *acquis* as defined in Annex A to the Agreement. The matter must therefore be discussed in the "Mixed Committee" provided for in Article 4 of the Agreement to allow Norway and Iceland "to explain the problems they encounter in respect of" the measure and "to express themselves on any questions concerning the development of provisions of concern to them or the implementation thereof".

4. ARTICLE-BY-ARTICLE COMMENTARY

4.1 EP and Council Decision (EU) No ….. introducing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, Slovakia of certain documents as equivalent to their national visas for the purposes of transit through their territories

Article 1

The Article specifies the purpose of the Decision, which is to introduce a simplified regime for the control of persons at the external borders based on allowing the new Member States to recognise unilaterally, as equivalent to their national visas, documents issued by Member States fully participating in the common area and documents issued by other new Member States. This derogation from the current recognition rules in the acquis is limited to transit through the territory of the new Member States. The regime is applicable to all third country nationals submitted to the visa requirement according to Regulation 539/2001. Family Members of citizens of the Union who have exercised their right to free movement within the EU are also beneficiaries of the common rules.

Article 2

The proposal follows an optional approach allowing the new Member States to decide whether they use the derogation regime or continue implementing the current rules. New Member States opting for the implementation of the common rules unilaterally recognize certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis. The list of documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis covers the uniform visa and the long term national visa as described in the Articles 10 and 18 of the Schengen Implementation Convention respectively, and all the residence permits issued by these countries listed in the Annex IV of the Common Consular Instructions. All documents issued by all Member States fully implementing the Schengen acquis without any distinction as regards the issuing Member State are covered by the recognition regime. The objective pursued is to preserve the equal value of all documents issued by the Schengen States.

Article 3

New Member States that have decided to implement the common rules recognizing the documents issued by the Schengen States may, in addition, opt for the recognition of documents issued by other new Member State(s). In an Annex to this Decision there is a list

of the documents issued by the new Member States which could be subject of such recognition.

Article 4

Inspired by the duration of the transit mentioned in the Common Consular Instructions, the proposed duration of the transit period has been set at five days. This period should be sufficient for covering any transit requirement through the territory of a new Member State. Since the recognition regime concerns different categories of Schengen and national documents of varying lengths of validity, the proposed system opts for a general framework defining the minimum acceptable length of validity of the documents concerned. Consequently, the period of validity has to exceed five days from the day of entry into the territory of the new Member State. As concerns the uniform visa allowing one entry (and short stay), it is foreseen that once used for entry to the common area, it can be used again as valid authorisation for purposes of transit through the territory of a new Member State on the return-trip of the holder back to the country of origin.

Article 5

New Member States have the obligation to communicate to the Commission, within a specific time period, their position concerning their eventual participation in the common recognition regime. All relevant information submitted by the new Member States, will be published by the Commission in the Official Journal of the European Union.

Article 6

Standard provision

Taking account of the "two step Schengen implementation procedure", the proposed recognition regime will cover the whole transitory period until the date specified in the Council Decision which will be adopted in conformity with Article 3(2) of the 2003 Act of Accession.

Article 7

Standard provision.

4.2. EP and Council Decision (EU) No ….. establishing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by the Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein for the purpose of transit through their territory

Article 1

The Article specifies the purpose of the Decision, which is to establish a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition of residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to their visa. The purpose of this recognition is limited to the transit through the Schengen territory or the territory of the new Member States.

Article 2

The proposal follows two different implementation mechanisms:

(a) Member States that have fully implemented the Schengen acquis are obliged to unilaterally recognise all residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein which are listed in the Annex;

(b) New Member States that have decided to implement the Decision … and recognised unilaterally the documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis, may chose to participate during the transitory period till their full integration into the Schengen area ("optional participation"). In particular, new Member States that have already opted for the unilateral recognition of the documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis and documents issued by other new Member State(s), could in addition decide to recognise all the residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein which are listed in the Annex. The common recognition rules will become mandatory for them after their full integration into the common area.

Article 3

Inspired by the duration of the transit mentioned in the Common Consular Instructions, the proposed duration of the transit period has been set at five days. This period should be sufficient for covering any transit requirement through the territory of Member State(s). The validity of the documents listed in the annex has to exceed five days from the moment of entry, thus covering the whole period afforded for transit.

Article 4

New Member States have the obligation to communicate to the Commission, within a specific time period, their position concerning their eventual participation in the common recognition regime. All relevant information submitted by the new Member States will be published by the Commission in the Official Journal of the European Community.

Articles 5 and 6

Standard provision